Як перевірити кришку розширювального бачка?

дата публікації: 2026.11.13

Кришка розширювального бачка - це важливий компонент системи охолодження автомобіля, який виконує відразу кілька функцій. Вона утримує необхідний тиск у системі, запобігає перегріванню двигуна та унеможливлює витік охолоджувальної рідини (ОР). Згодом кришка може зношуватися, що призводить до проблем з охолодженням мотора, а в запущених випадках - до серйозних несправностей, аж до прогорання прокладки ГБЦ.

Давайте розглянемо всі способи перевірки кришки розширювального бачка: від візуального огляду до тестування тиску, а також проаналізуємо можливі несправності та способи їх усунення.

Функції кришки розширювального бачка

- **Герметизація системи:** запобігає витоку охолоджувальної рідини та потраплянню повітря в систему.
- **Контроль тиску:** кришка містить запобіжний клапан, який відкривається в разі перевищення допустимого тиску, запобігаючи розриву патрубків, радіатора або бачка.
- **Підтримка рівноваги:** при охолодженні двигуна і падінні тиску впускний клапан кришки відкривається, пропускаючи повітря всередину, щоб уникнути деформації компонентів системи.

Методи перевірки кришки розширювального бачка

1. Візуальний огляд. Перед початком складних перевірок варто оглянути кришку на

наявність механічних пошкоджень:

- *Тріщини, сколи, сліди корозії:* якщо кришка має видимі дефекти, її слід замінити.
- *Стан кільця ущільнювача:* воно має бути еластичним, без тріщин, задирів і ознак висихання.
- *Чистота клапана:* на ньому не повинно бути іржі, накипу, засохлої ОР або масляних плям.

2. Перевірка герметичності. Встановіть кришку на розширювальний бачок і спробуйте її злегка повернути - вона повинна сидіти щільно, без люфту. Якщо кришка легко прокручується або не притискається належним чином, це явна ознака зносу різьби або ущільнювача.

3. Перевірка тиску випускного клапана. Для перевірки використовується спеціальний інструмент - **тестер системи охолодження (манометр)**. Можна придбати готовий прилад або зробити простий стенд самостійно, використовуючи старий бачок, шланг і манометр. Спочатку приєднайте манометр до кришки. Потім поступово нагнітайте повітря, контролюючи тиск. У момент спрацьовування клапана тиск стабілізується, і почнеться стравлювання повітря.

Нормальні параметри:

- Легкові авто: 1,1–1,5 бар (або 110–150 кПа).
- Позашляховики, комерційний транспорт: до 1,8 бар.
- Якщо клапан відкривається за нижчого тиску - кришка несправна.

4. Перевірка впускного клапана
Цей клапан відповідає за забір повітря при охолодженні ОР. Якщо він забитий або заклинив, у системі створиться розрідження, через що бачок може стиснутися, а циркуляція рідини порушиться.

Як перевірити без інструментів:

- Спробуйте втягнути повітря через клапан кришки (обережно!). Якщо повітря проходить абсолютно вільно і без найменшого опору - пружина клапана несправна.
- Під час натискання на клапан має бути чути характерний свист повітря, що виходить.
- Якщо звук відсутній, значить клапан засмічений або його заклинило.

5. Тест із водою
Можна провести примітивну перевірку з гарячою водою:

- Опустіть кришку в гарячу воду (80–90°C).
- Зачекайте кілька хвилин - справний клапан почне пропускати повітря.
- Якщо кришка «мовчить» - клапан не працює.

Можливі несправності та їхні наслідки

- Кришка не тримає тиск: охолоджувальна рідина закипає, з'являються витоки в місцях з'єднань.
- Клапан не скидає тиск: можливий розрив патрубків, радіатора, може лопнути бачок.
- Клапан не пропускає повітря всередину при охолодженні: створюється розрідження, бачок деформується.
- Забруднений клапан: у системі з'являються повітряні корки, двигун перегрівається.

Поради з обслуговування

Щоб продовжити термін служби кришки розширювального бачка, необхідно регулярно очищати клапан від накипу, моторної оливи та бруду. Також важливо змащувати кільце ущільнювача силіконовим мастилом, щоб запобігти його пересиханню і розтріскуванню.

Під час кожного обслуговування системи охолодження слід перевіряти кришку на наявність пошкоджень або зносу. Крім того, не варто використовувати дешеві неоригінальні кришки, оскільки вони часто швидко виходять з ладу і можуть призвести до серйозних поломок системи охолодження.

Кришка розширювального бачка - невелика, але вкрай важлива деталь. Її справність безпосередньо впливає на працездатність двигуна. Регулярно перевіряйте кришку, використовуйте якісні деталі і не ігноруйте перші ознаки несправності - це допоможе уникнути дорогого ремонту.

atl.ua

Джерело: